

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Secvnda, Qva Continentvr Socratis Scolastici
Constantinopolitani lib. 7. Theodoriti Cyrensis episcopi lib. 5

Christopherson, John

[Köln], 1569

De Anastatio presbytero, cuius impulsu Nestorius ad impietatem deductus
erat. Cap. XXXII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12704

vetera vr̄bis mœnia sita, altera Cizici, aliæ præterea complures, quas in agris Hellesponti tenebant, ablatae fuerunt. Vnde nonnulli eorum ad ecclesiam reuersi, fidei Confubstantialis assenserunt.

De Anastasio presbytero, cuius impulsu Nestorius ad impietatem deductus erat.

CAP. XXXII.

AT verò temulentis, vt in prouerbio est, vinum non deest, neque seditioso pugna: & propterea Nestorius, qui alios ecclesiis suis pellere obnixè contendebat, ipse fortè ecclesia pulsus est. Causa autem eius generis fuit. Anastasius presbyter, qui vna cum eo Antiochia illuc venerat, eiusque consuetudine semper vsus erat, & in magno honore ab illo habitus, eiq̄ue in rebus gerendis consiliarius, quodam tempore, in ecclesia docuit, Mariam à nemine Deiparam vocari debere: eam enim hominem esse: & ab homine Deum non posse nasci. Hæc verba omnium animos tam clericorum quàm laicorum magnopere conturbauit. Nam iam olim didicerant Christum verè Deum esse, & nequaquam propter incarnationis mysterium tanquam solum hominem à diuinitate separatum, idq̄ue obsecuti sententiæ Apostoli dicentis: Et si cognouimus secundum carnem 2. Cho. 5. Christum, sed nunc non amplius cognoscimus. Atque ob hanc causam desinamus de Christo disputare, & ad perfectionem, quæ est in illo contendamus. Cum igitur tumultus hac de re, vt dixi, in ecclesia ortus esset, Nestorius sententiam Anastasii confirmare studens (nam eum, quem tanti faciebat, non vt blasphemias in Christum iacentem coargui voluit) sèpissimè de ea controuersia in ecclesia pro concione disseruit: deq̄ue eadem pugaciter quæstiones posuit, & vocem Deiparam, omnino reiecit. Ac quoniam disceptatio de ista controuersia aliter ab aliis instituta fuit, diuisio in ecclesia facta est. Nam non aliter atque homines in nocturno prælio constituti, incerto impetu ferebantur, & nunc hæc, nunc illa asseuerabant: atque quod modo assensi fuerant, id ipsum

id ipsum

SOCRAT. HISTOR.

id ipsum eodem ferè momento denegarunt. Nestorius autem apud complures venit in opinionem, quòd dominum hominem solum esse assereret, quòdque Pauli Samosatani & Photini opinionem in ecclesiam introducere niteretur. Atqui de hac re tanta certatio ac tumultus ciebatur, vt generali concilio ad eum sedandum opus esse videretur.

*Survatis s'ma
de Nestorio*

Ego verò dum libros à Nestorio editos lego, hominem reperio imperitum & doctrinæ penitus expertem, hocque verè & ex animo dico. Nam neque odio in illum incensus, eius vitia recordatione renouare, neque vt quibusdam gratificer, pauciora, quàm repperi, commemorare decreui. Nestorius, meo quidem iudicio, neque Paulum Samosatenum, neque Photinum imitatur, neque denique Dominum hominem solum esse dicit, sed vocem duntaxat Deiparam, tanquam larvam reformidans, declinat. Hocque illi præ insigni inscitia & ignoratione contingit. Nam tametsi natura lingua erat diferta, & propterea doctus putabatur, tamen reuera imperitus fuit. Quinetiam veterum interpretum scripta perdiscere dedignatus est. Linguae enim volubilitate & elegantia insolenter se efferens, cum veteres prope neglexit, tum se ipsum omnibus antecellere existimavit.

*2. 704. 4
Hec scriptura
olim corrupta,
Evas? tollit salit*

Porro autem ignoravit, quòd scriptum sit in vetustis exemplaribus epistolæ Catholicæ diui Ioannis: Omnis spiritus qui soluit Iesum ex Deo non est. Quippe hanc sententiam omnes, qui diuinitatem ab humanitate Christi seiungere studebant, ex vetustis exemplaribus delere tollereque non dubitarunt. Quapropter veteres interpretes idem ipsum significarunt, quosdam videlicet esse, qui illam epistolam deprauassent, quo in Christo hominem à Deo separarent. Est quidem eius humanitas cum diuinitate coniuncta, & non sunt duo, sed vnum. Qua ratione nixi veteres, Mariam Deiparam appellare non sunt veriti. Ita etiam Eusebius Pamphilus in tertio libro de vita Constantini loquitur. Nobiscum Deus, pro nobis nasci sustinuit, & locus illius natiuitatis proprio nomine apud Hebræos Bethleem appellatur. Quocirca Imperatrix sanctissima Helena Deiparæ partum eximiis monumentis decorauit, sacrumque illud antrum variis cuiusque generis illustravit insignibus. Quinetiam Origenes in primo Tomo Com-

Commentariorum in epistolam Pauli ad Romanos conscriptorum, hanc rem pluribus discutit, dum explicat causam, cur Maria Deipara dicta sit. Itaque Nestorius videtur veterum lucubrationes penitus ignorare: & ob eam causam hanc vocem Deiparam, ut dixi, duntaxat infertatur. Nam quod non dicit, Christum hominem solum esse, sicut Photinus & Paulus Samosatenus, quodque non subsistentem Dei verbi personam tollit, sed eum in Trinitate subsistere, & in eius essentia inesse confiteretur, quod denique ei essentiam non adimit, sicut Photinus & Samosatenus (idem etiam Manichæi, & Montanistæ asserere non dubitabant) ex concionibus ab ipso editis satis constare poterit. Verum quanquam Nestorium partim ex libris eius quos legerim, partim ex necessariorum illius sermone ita sensisse comperio, tamen inanis eius & stulta doctrina non parum vniuersum orbem terrarum conturbauit.

De horrendo facinore à quibusdam seruis fugitiuis ad ipsum magna Ecclesiæ altare suscepto, & priore congregato contra Nestorium Ephesi Concilio.

C A P. XXXIII.

HIS rebus confectis, scelus quoddam nefandum fortè fortuna in Ecclesia editum est. Nam cuiusdam præpotentis viri serui, genere Barbari, cum immanem heri sui feritatem experti, eam ferre non possent, ad Ecclesiam confugerunt, atque gladiis cincti, ad altare profiliunt. Rogati igitur, ut abirent, nullo modo obsequi volebant, sed sacris ministeriis obeundis erant impedimento. Quinetiam dies complures strictos tenebant gladios, paratiq̄ue erant ad quemque obtruncandum, qui illos adiret. Itaque vno clerico interfecto, altero vulnerato, ad extremum sibi ipsi necem consciuerunt. Vnde quidam eorum, qui aderant, dixit templi profanationem aliquid mali portendere, duosq̄ue Poëtæ cuiusdam veteris Senarios in eandem citauit sententiam.

Nam